

27 DECEMBER 2015 – HEILIGE FAMILIE. JEZUS, MARIA EN JOZEF

EERSTE LEZING

EERST BOEK SAMUEL 1, 20-22.24-28

In die dagen werd Hanna zwanger en in de loop van het jaar bracht zij een zoon ter wereld. Zij noemde hem Samuël, „want,” zei ze, „ik heb hem van de Heer afgesmeekt.” Toen Elkana weer met heel zijn gezin op reis ging om het jaarlijks offer op te dragen en zijn gelofte in te lossen, ging Hanna met hem mee, „want,” zo zei ze tot haar man, „ik ga de jongen pas brengen als hij aan de borst ontwend is; dan zal hij voor de Heer treden en altijd bij Hem blijven.”

Zodra hij van de borst was, nam Hanna Samuël mee, met een driejarige stier, een efa meel en een zak wijn. Zij bracht de jongen, zo klein als hij was, naar de tempel van de Heer in Silo. Zij slachtten de stier en brachten de jongen naar Eli. Daarna zei Hanna: „Met uw verlof, mijn heer, zo waar u leeft, mijn heer, ik ben de vrouw die hier gestaan heeft om tot de Heer te bidden, in uw tegenwoordigheid. Om deze jongen heb ik gebeden en de Heer heeft mij gegeven wat ik van Hem heb afgesmeekt. Daarom sta ik hem aan de Heer af. Zolang hij leeft, blijft hij de Heer afgestaan.”

En zij bogen zich daar voor God de Heer neer.

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF VAN JOHANNES 3, 1-2.21-24

Vrienden, hoe groot is de liefde die de Vader ons betoond heeft! Wij worden kinderen van God genoemd, en wij zijn het ook. De wereld begrijpt ons niet en ze kent ons niet omdat zij Hem niet heeft erkend.

Vrienden, nu reeds zijn wij kinderen van God en wat wij zullen zijn, is nog niet geopenbaard; maar wij weten dat wanneer het geopenbaard wordt, wij aan Hem gelijk zullen zijn omdat wij Hem zullen zien zoals Hij is.

Dierbare vrienden, daar ons geweten ons dus niet hoeft te veroordelen, mogen wij vrijmoedig met God omgaan; wij krijgen van Hem alles wat wij vragen omdat wij zijn geboden onderhouden en doen wat Hem aangenaam is. En dit is zijn gebod: van harte geloven in zijn Zoon Christus en elkaar liefhebben zoals Hij ons bevolen heeft. Wie zijn geboden onderhoudt, blijft in God en God blijft in hem. En dat Hij in ons woont, weten we door de Geest die Hij ons gegeven heeft.

EVANGELIE

LUCAS 2, 41-52

Ieder jaar reisden de ouders van Jezus bij gelegenheid van het paasfeest naar Jeruzalem. En overeenkomstig het gebruik bij dit feest gingen zij opnieuw daarheen toen Hij twaalf jaar geworden was. Maar na afloop van die dagen keerden zij naar huis terug. Het kind Jezus bleef echter in Jeruzalem achter zonder dat zijn ouders het wisten. In de mening dat Hij zich bij de karavaan bevond, gingen zij een dagreis ver en zochten Hem toen onder familieleden en bekenden. Omdat zij Hem niet vonden, keerden zij al zoekende naar Jeruzalem terug. Pas na drie dagen vonden zij Hem in de tempel, waar Hij te midden van de leraren zat naar wie Hij luisterde en aan wie Hij vragen stelde. Allen die Hem hoorden waren verbaasd over zijn inzicht en zijn antwoorden. Toen zijn ouders Hem daar opmerkten stonden zij verslagen. Zijn moeder zei tot Hem: „Kind, waarom hebt Ge ons dit aangedaan? Denk toch eens met wat een pijn uw vader en ik naar U hebben gezocht.” Maar Hij antwoordde: „Wat hebt ge toch naar Mij gezocht? Wist ge dan niet dat Ik in het huis van mijn Vader moest zijn?” Zij begrepen echter niet wat Hij daarmee bedoelde. Hij ging met hen mee naar Nazaret en was aan hen onderdanig. Zijn moeder bewaarde alles wat er gebeurd was in haar hart. En met de jaren nam Jezus toe in wijsheid en welgevalligheid bij God en de mensen.

Schriftlezingen
© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

Jezus wordt gevormd

EVANGELIE • In de ‘vestiaire’ van het ouderlijke huis in Oostende hing ter kennisgeving voor de bezoekers een borduurwerkje waarop te lezen stond: „Heureuse famille.” Als jongste telg werd ik er ooit verwelkomd door vier zussen en een broer. Het nest werd warm gehouden door twee prachtoouders. Een heilige plek. Je zult maar geluk hebben daar te mogen terecht komen.

Over hoe het met Jezus was gesteld in zijn ‘heilige familie’ weten we weinig. Lucas vermeldt slechts spaarzaam gegevens. Zo lezen we in het verhaal van de geboorte dat Jezus Maria’s „eerstgeborene” was (zie Lucas 2, 7) en in het tweede boek van Lucas zijn in de bovenzaal in Jeruzalem, waar de apostelen na Jezus’ dood gewoonlijk verbleven, naast de vrouwen en Maria, de moeder van Jezus, ook zijn „broers” aanwezig (zie Handelingen 1, 14). Volgens sommige kerkvaders zijn die broers (en zussen) kinderen uit een vroeger huwelijk van Jozef. Als dat inderdaad het geval is, dan zouden zij ouder zijn dan Jezus en is ook Hij een jongste telg. Hiëronymus wijst erop dat broers en zussen evengoed neven en nichten kunnen zijn.

Hoe dan ook, Jezus kent het voorrecht te mogen opgroeien in een huis en een thuis. Lucas vermeldt Nazaret als woonplaats. Het joodse gezin nam zoals gangbaar deel aan het religieuze leven van die tijd. Zo reisden ze jaarlijks met familie en vrienden naar Jeruzalem voor het paasfeest. Zodra Hij twaalf is geworden, is ook Jezus van de partij. De tijd is daar dat Hij ingewijd wordt in de gebruiken bij dat feest. Op de terugweg naar huis vinden Jozef en Maria Jezus niet terug. Ze weten niet dat Hij is achtergebleven in Jeruzalem. Na lang zoeken, treffen ze Hem aan in de tempel. Hij zit er te midden van de leermeesters, de catechisten van toen. Als een onvervalste jezuïet stelt Hij er vragen en geeft zelf ook antwoorden. De toehoorders staan versteld over zijn inzicht.

Drie dagen lang ruilt Jezus het huis van zijn ouders voor dat van zijn Vader. De zoon van Jozef en Maria ontplooit er zich voor het eerst als Messias. Enkel vanuit de verwantschap met de God die Vader wordt genoemd, is Jezus te begrijpen: zijn afkomst en roeping. Voor de ouders van de twaalfjarige is dat paasgebeuren (nog) niet te vatten. Ook de latere leerlingen zullen Jezus niet begrijpen wanneer Hij hen voorhoudt dat de Mensenzoon zal worden uitgeleverd in handen van mensen (zie Lucas 9, 44).

Het antwoord dat Jezus zijn bezorgde ouders geeft over zijn verdwijning is in het boek van Lucas het eerste woord dat Jezus spreekt. Het creëert meteen een afstand. Jezus behoort niet toe aan Jozef en Maria, maar aan de Vader. Het werpt een schaduw op de vreugde van het weerzien. Toch keert de jonggevoerde Jezus met zijn ouders terug naar Nazaret. In de veilige thuisbasis van het gezin groeit Hij voort op, tot Hij op latere leeftijd in kracht van de Geest voorgoed de weg van Mensenzoon zal gaan. Zijn moeder bewaart het gebeuren in de schatkamer van haar kostbare herinneringen. Het hart is bij uitstek de plaats om die dingen te overdenken waarvan de reikwijdte een mens ontgaat.

Lucas vertelt zijn verhaal van achteren naar voren. Vanuit het laatste paasfeest van Jezus beschrijft hij het eerste. Ook daar wordt Jezus pas na drie dagen teruggevonden. Zo ook verwijzen de laatste woorden vóór zijn dood naar de Vader: „In uw handen beveel Ik mijn geest” (Lucas 23, 46). In de beschrijving van de geboorte en de eerste jaren van Jezus weerklinkt het paasgeloof van de evangelist: vanaf het prille begin laat Jezus zich leiden door de geest van God de Vader. Toch heeft ook de Messias eerst leren lopen alvorens Hij de weg kon gaan. Op welk moment Jezus dan tot het inzicht komt dat Hij de Mensenzoon is, valt niet aan te wijzen. Wat Lucas hoopt, is dat de lezer doorheen zijn verhaal tot een zelfde inzicht komt en gelooft. Wanneer dat zal gebeuren, is evenmin te voorzegggen.

LEZINGEN • In het boek Samuël horen we hoe Hanna haar zoontje Samuël afstaat aan de Heer zodra hij de moederborst ontwend is. Hebben ouders eigenlijk een andere keuze? „Wat van God komt, keert naar God terug”, wordt wel eens gezegd. Je eigen kind uit handen geven, als een kind van God. Een uitdagende oproep. Wij zijn nu al kinderen van God, schrijft Johannes in zijn brief. Dat mogen we van harte geloven, dankzij zijn Zoon. Een hartelijk geloof.

• De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
• Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag 28 december: Eerste Brief van Johannes 1, 5 — 2, 2 en Matteüs 2, 13-18 • Dinsdag 29 december: Eerste Brief van Johannes 2, 3-11 en Lucas 2, 22-35 • Woensdag 30 december: Eerste Brief van Johannes 2, 12-17 en Lucas 2, 36-40 • Donderdag 31 december: Eerste Brief van Johannes 2, 18-21 en Johannes 1, 1-18 • Vrijdag 1 januari 2016 (Feest van de Moeder Gods) Numeri 6, 22-27 – Brief aan de Galaten 4, 4-7 – Lucas 2, 16-21 • Zaterdag 2 januari 2016: Eerste Brief van Johannes 2, 22-28 en Johannes 1, 19-28 • Zondag 3 januari 2016

(Openbaring des Heren) Jesaja 60, 1-6 – Brief aan de Efesiërs 3, 2-3a.5-6 – Matteüs 2, 1-12.

EUCHARISTIE OP RADIO | 24 december, 00 uur (!), VRT Radio 1: middernachtviering vanuit de Sint-Salvatorskathedraal in Brugge.

EUCHARISTIE OP TV | 24 december, 00 uur (!), Canvas (!): middernachtviering in Eurovisie vanuit de Sint-Vitusparochie in Hilversum.

EUCHARISTIE OP RADIO | 25 december, 10 uur, VRT Radio 1:

viering van kerstdag vanuit de Sint-Romboutskathedraal in Mechelen.

EUCHARISTIE OP TV | 25 december, 11 uur (!), VRT één: viering van kerstdag in Eurovisie vanuit de gevangenis in Marche-en-Famenne met aansluitend pauselijke zegen Urbi et orbi uit Rome.

EUCHARISTIE OP RADIO | 27 december, 10 uur, VRT Radio 1: vanuit abdij Keizersberg in Leuven.

EUCHARISTIE OP TV | 27 december, 10.30 uur, RKK via NPO 2 (Nederland 2): vanuit de Sint-Petrusparochie in Uden.